

“De la pandèmia, no n’hem sortit més solidaris”

“Igual que nosaltres tenim un efecte en el món, el que passa al món també ens afecta a nosaltres”

“No ha canviat res, en el terreny polític, des que es va celebrar la manifestació amb el lema ‘Volem acollir’ el 2017”

Activista, professor, polític i productor musical. És així com Viquipèdia resumeix la trajectòria del polifacètic Ruben Wagensberg. Tot i que a ell no li agrada definir-se a si mateix, es considera una persona compromesa amb tot allò que l’envolta, ja sigui de caire polític o no.

Quan comença la seva etapa com a activista? Bé, el fet de viure en un país amb forta presència migratòria m’ha dut a voler estar sempre connectat a aquesta realitat. Mai no ho he relacionat directament amb els meus orígens familiars, però suposo que hi ha tingut impacte. El primer contacte amb l’activisme recordo que va ser amb 12 o 13 anys, quan hi va haver la tancada de migrants sense papers al Raval. Amb uns amics de l’escola vam decidir fer un gran recapte d’aliments. Després de dues setmanes, els pares ens van ajudar a portar tot el que havíem recollit. Quan hi vam arribar, ens vam trobar que era una vaga de fam! Es va convertir en una cara pública amb la campanya ‘Casa nostra, casa vostra’, que va crear després de tornar del camp de refugiats d’Idomeni, a Grècia. Què el va portar a anar-hi? El 2016 arribaven unes imatges molt bèsties des de Grècia. No eren els primers camps de refugiats d’Europa, però sí els que tenien un impacte més mediàtic. Eren a dues hores d’avió i això va cridar moltíssima gent. Potser uns vam ser més la cara pública que d’altres, però allò va ser una feinada en xarxa de centenars de persones catalanes que ens vam trobar a Grècia. Ha canviat alguna cosa des d’aquell ‘Volem acollir’ que va reunir 500.000 persones als carrers? En el terreny polític, res. La resposta és molt clara. Però sí que és cert que aquella campanya i moltes altres van deixar un pòsit incalculable però importantíssim a Catalunya: la conscienciació o la sensibilització en un moment en què començaven a emergir tota una sèrie de discursos cada cop més tancats, racistes i xenòfobs. En seria un exemple la pregunta “Què passa amb els nascuts aquí?”. Com s’hi respon? Aquest és un dels grans hits de respostes de Twitter quan penges alguna cosa des d’un camp de refugiats: “I què passa amb els catalans?” El primer que els respondria és que, per bé o per mal, vivim en un món globalitzat. No té sentit que les nostres polítiques només mirin cap aquí, perquè igual que nosaltres tenim un efecte en el món, el que passa al món també ens afecta a nosaltres. Tenim una responsabilitat immensa d’estar atents a tot allò que passa arreu. S’ha dit molt que, de la pandèmia, en sortirem més solidaris. Ho creu així? No, perquè vivim en una societat profundament individualista, i és de resultes del capitalisme. De fet, sovint la solidaritat també és un acte d’egoisme, per a fins propis. Una cosa que sí que ha fet la pandèmia és posar-nos eventualment en una situació de vulnerabilitat que no hauríem imaginat mai. Tot i així, vivim en un món on tot és molt líquid i ràpid; per tant, pot ser que això s’oblidi d’aquí a dos dies. Espero que no. Ha estat en diversos camps de refugiats. Com es gestiona emocionalment la tornada? És més bèstia la tornada que l’estada, sempre. Els primers cops tornes desfet, però amb els anys t’acabes anestesiant. I això no és positiu, eh, perquè vol dir que t’acabes acostumant a veure i a viure la violència dels camps de refugiats i a percebre-la més com un fet usual i crònic que no pas puntual. Quan es parla d’emergència, sempre m’enfado molt, perquè una emergència és quan hi ha un incendi en un edifici, però quan una cosa és crònica no és una emergència, sinó un fet estructural. Aquest any hem pogut ser en camps de refugiats a Síria, a l’Afganistan..., i malgrat haver plorat infinitat de vegades, em sorprenia la capacitat de fer la pell dura; mai m’hauria pensat que ens passés. A la llarga, el que et passa és que els estímuls per viure la vida són majors. Vius coses tan bèsties que després qualsevol cosa que puguis viure aquí et suposa poc estímul. Potser això és el que em fa passar-ho més malament, perquè jo era una persona d’emocionar-me molt amb petites coses i ara m’adono que cada cop

necessito més estímuls per fer-ho. És conseqüència d'assumir coses tan fortes en un període tan curt de temps. És home, és blanc, i compleix un llarg etcètera de requisits que el converteixen en una persona privilegiada. Com se surt d'aquesta mirada? No se'n pot sortir, és impossible. Tens el privilegi que t'ha tocat i no el pots rebutjar, fins i tot seria injust fer-ho. Cal ser conscient del privilegi i saber-lo compartir. I fer tot el que fas sempre des d'aquesta òptica. Al principi comets molts errors pel fet de no tenir aquesta visió que després vas assumint i aprenent. Però per sort en els nostres entorns immediats se n'ha parlat molt, d'aquest tema, des de diverses òptiques (el feminisme, el racisme...), que al final conflueixen. El que cal és assumir que tot el que fas ho fas des d'aquest privilegi, que no ets la veu de ningú i no pots decidir per ningú, simplement acompanyar les persones en allò que decideixin, i fer-ho sense jutjar-les. Va entrar a les llistes d'ERC amb les eleccions del 21-D. Per quin motiu? Eren dies en què la societat estava en xoc i les llistes es van haver de preparar de manera precipitada. Jo vaig rebre una proposta de presó. Ara això és una cosa a la qual malauradament estem més acostumats, però en aquell moment era molt bèstia rebre una trucada de la presó per demanar el pas endavant a persones de la societat civil. Evidentment hi va haver un procés de reflexió llarg i em va costar uns quants dies decidir-me, però la responsabilitat del moment va prevaldre. No és més difícil fer activisme des del Parlament? Sí, et trobes de cara amb totes les limitacions que té la burocràcia de la política institucional, i amb els interessos dels partits en general. És un món difícil i crec que fins i tot també és difícil acabar-s'hi d'acostumar mai. Però alhora conèixer el mapa intern és positiu i valuós a l'hora de fer activisme, perquè quan vols dur a terme alguna iniciativa cada cop ho fas millor i vas més ràpid. Com en tot, hi ha coses negatives, com ara descobrir aquest monstre que és la institucionalització i la democràcia, i també n'hi ha de positives, com ara aprendre i conèixer el funcionament i els camins per tal de treballar millor. El seu futur es troba en la política institucional? Crec que a la vida tot són etapes i la professionalització de la política, al meu parer, ben segur que té coses positives, però sobretot en té de negatives. Jo no vull professionalitzar-me com a polític perquè crec que la política és un espai al qual bona part de la ciutadania ha de poder entrar uns anys de la seva vida a fer servei públic, a posar els seus coneixements i les seves lluites al servei de la societat. Com que crec que ha de ser així, jo no vull fer-ho d'una altra manera.

Publicat a:

- El Punt Avui. Girona 30-10-2021, Pàgina 12
- El Punt Avui. Nacional 30-10-2021, Pàgina 12

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/politica/article/17-politica/2050732-de-la-pandemia-no-n-hem-sortit-mes-solidaris.html>